

د مالی وزارت

د حدیث شریف ژباړه:
نبی کریم صلی الله علیه وسلم فرماید: د خپل مسلمان ورور په تکلیف باندې مه خوشحالیږئ، پر هغه به الله تعالی رحم وکړي، له تکلیف څخه به ئې خلاص کړي؛ خو کېدای سي ته په همدغه شان تکلیف کني را ګر سي.
 [رواه الترمذی کتاب صفة القیامة باب ۵۵ شان الحدیث (۲۵۰۶)]
 ترجمه حدیث شریف
نبی کریم صلی الله علیه وسلم می فرماید: برادر مسلمان تازا در تکلیف دیده خرسند نباشید، الله تعالی بر وی رحم نموده و از تکلیف رها خواهد کرد. اما ممکن است خود شما بر چنین تکلیف مبتلا شوید.
 [رواه الترمذی کتاب صفة القیامة باب ۵۵ شان الحدیث (۲۵۰۶)]
 (د مالی وزارت د دعوت او ارشاد ریاست، له لوري)

د افغانستان اسلامي امارت

ااوونیزه

شنبه | د صفرا لمغز ۶ - ۱۴۴۶ هـ / س / د زمري ۲۰ - ۱۴۰۳ ل / د اګسټ ۱۰ - ۲۰۲۴ ز / څلورم کال / ۱۱۰ گڼه / ۴ مخیزه

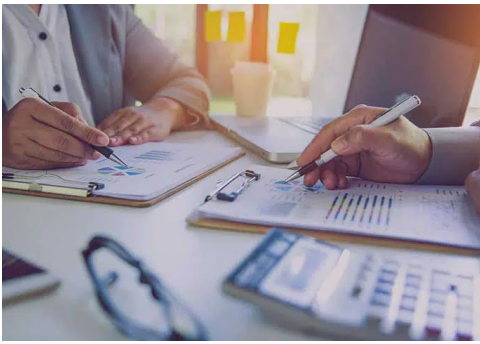
د هوټلونو، تېلو او ګازو پمپ سټېشنونو له پاره د انتفاعي او ثابتي ماليې په برخو کې د پام وړ تخفیفونه رامنځته سول

سر مقاله

کاهش مالیات و نقش آن بر رونق تجارت

در طول حکومت داری مالیة میتواند نقش نهایت با ارزشی در ثبات حکومت ها ایفا کند. زیرا منابع مالی لازم برای ارائه خدمات عامه، ایجاد برنامه های اجتماعی، ثبات اقتصادی سرمایه گذاری و زیرساختها را فراهم مینماید. کاهش نورم مالیاتی میتواند در روند جمع آوری مالیات شفافیت را نیز به بار بیاورد و مالیة دهنده گان مالیة تثبیت شده خویش را در زمان معین آن به حکومت تادیه نماید. حکومت بدون ایجاد سیستم موثر و عادلانه هیچ گاهی قادر به پیشبرد امور کشور نبوده و برنامه های اقتصادی و توسعه ای آن لا اجرا بوده و در حفظ نظم و ثبات نمیتواند اقتدار خویش را حفظ نماید. از یک سو مالیات بلند و طاقت فرسا میتواند تجارت را با رکود رو به رو نماید و از سوی دیگر با فرار مالیاتی و همچنان فرار سرمایه از کشورها بی انجامد. کاهش در نورم مالیاتی میتواند بر رونق سکتور خصوصی مفید باشد ولی از سوی دیگر کاهش زیاد آن میتواند تأثیرات منفی نیز به بار آورد، چون مالیات برای پرداخت کننده مصرف و برای دریافت کننده آن یعنی دولت عاید کم به بار می آورد. مالیات از منابع اصلی مصارفات دولت و نهایت مفید برای حکومتداری پنداشته میشود. وزارت مالیة امارت اسلامی افغانستان در این اواخر معافیت های مالیاتی را به هدف رونق تجارت و رشد سکتور خصوصی اعلام نموده است؛ (در حالیکه هر گونه کمک های بین المللی قطع گردیده است) ولی از سوی دیگر کاهش مالیات می تواند به افزایش تولید و مصرف منجر شود. با کاهش هزینه های تولید شرکتها ممکن است بیشتر تولید کنند و مصرف کنندگان نیز احتمالاً بیشتر خریداری کنند. این افزایش تقاضا و عرضه می تواند به افزایش تجارت داخلی و خارجی منجر شود. از سوی دیگر کاهش مالیات می تواند رشد اقتصادی را تحریک کند. با افزایش تولید و مصرف، احتمالاً نرخ رشد اقتصادی نیز افزایش یابد. این افزایش رشد اقتصادی می تواند به تقویت تجارت داخلی و صادرات کمک کند. با کاهش هزینه های تجارت، شرکتها احتمالاً بیشتر به سرمایه گذاری در تولید، فناوری، و گسترش کسب و کار خود علاقه مند شود. این افزایش سرمایه گذاری می تواند به ایجاد شغل، افزایش تولید و تجارت کمک کند. قابل ذکر است که کاهش مالیات می تواند باعث افزایش رقابت در بازار شود. با کاهش هزینه ها، شرکتها ممکن است قیمت های خود را کاهش دهند تا با رقیبا رقابت کنند. این افزایش رقابت می تواند به بهبود کیفیت محصولات، افزایش انتخاب های مصرفی، و رشد تجارت کمک کند. کاهش مالیات می تواند تأثیرات بین المللی نیز داشته باشد. با کاهش هزینه های تولید، کالاها و خدمات کشور ممکن است برای صادرات جذاب تر شوند. از سوی دیگر، در پاسخ به این تغییرات، دیگر کشورها نیز ممکن است تغییراتی در خود اعمال کنند که می تواند تجارت بین المللی را تحت تأثیر قرار دهد.

با احترام
اداره

له ۱۴ وزارتونو او امارتي ادارو سره د غیرمالياتي عوایدو د تحلیل او ارزونې په تړاو ناسته وسوه

ننګرهار
لغمان
کونړ
نورستان

د کورنۍ پلټنې لوی رئیس او ورسره مل پلوي د هیواد ختیځو ولایتونو ته سفر وکړ

د بلخ ولایت د سوداګرو ستونزي له نږدې واورېدل سوې

د کندهار ولایت د کمرګ کارکوونکو ته روزنیز پروګرام پیل سو

د افغانستان د اقتصادي پرمختګ لیدلوری او طرحه

د افغانستان مس عینک کان له پاره نوی څرک

د مالیې وزارت په وړاندیز او د عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله) د حکم پر بنسټ د هوټلونو، رسټورانټونو، تېلو او ګازو پمپ سټېشنونو له پاره د انتفاعي او ثابتي ماليې په برخو کې د پام وړ تخفیفونه رامنځته سول. په همدې موخه د حکومت د اطلاعاتو او رسنیو په مرکز کې رسنیزه غونډه جوړه سوه، چې پکښې د ریاست الوزراء اداري مرستیال مولوي عبدالسلام حنفي، د مالیې وزارت د ګمرکونو او عوایدو معین ملا عبدالقاهر حاجي ادریس، د هوټلونو، تېلو او ګازو پمپ سټېشنونو استازو او یو شمېر امارتي مسئولینو ګډون کړی وو. د مالیې وزارت د ګمرکونو او عوایدو معین وویل، چې د اسلامي امارت تګلاره او پالیسي ولس ته په بېلابېلو برخو کې اسانتیاوي برابرول دي او د دوی په غوښتنه د دغه وزارت له کړنلارو سره سم ټولې قانوني اسانتیاوي ورته چمتو کوي. هغه زیاته کړه، چې د همدې اسانتیاوو په دوام دا دئ، د مالیې وزارت په وړاندیز او د عالیقدر امیر المؤمنین (حفظه الله) د حکم پر بنسټ د تېلو او ګازو پمپ سټېشنونو د ثابتي ماليې او د رسټورانټونو د انتفاعي ماليې په برخو کې د پام وړ تخفیفونه رامنځته سول، چې پخوا به له هغو هوټلونو او سیارو رسټورانټونو څخه، چې ربعوار څرخلاو به ئې د (۷۵۰۰۰۰) افغانیو څخه کم وو، (۲٪) انتفاعي مالیة اخیستل کېده او په هغه صورت کې، چې ربعوار څرخلاو به ئې د (۷۵۰۰۰۰) افغانیو څخه زیات وو د (۵٪) ماليې تابع وو، چې د عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله) د نوي حکم پر بنسټ د ټولو هوټلونو له پاره (۲٪) انتفاعي مالیة وټاکل سوه. همداراز به د تېلو او ګازو پمپ سټېشنونو له فی لېټر څخه (۰.۶٪) افغانی ثابته مالیة اخیستل کېده، چې د نوي حکم پر بنسټ، دغه کچه (۰.۳٪) افغانی ته راټیټه سوه. ورپسې د ریاست الوزراء اداري مرستیال د افغانستان اسلامي امارت له لوري د خصوصي سکتور له پاره د بېلابېلو برخو (اصنافو، شرکتونو، بنسټونو، تحصیلي او روغتیايي بنسټونو) ته په مالیاتي برخو کې د معافیتونو او تخفیفونو یادونه وکړه او دا ئې د ولس له پاره د اسانتیاوو او مهربانۍ څرګندي بېلګې یادې کړې. نوموړې ټینګار وکړ، چې مالیة ورکوونکي هم باید خپل مالیاتي مکلفیتونه پر ټاکلي وخت سره سرته ورسوي. د هوټلونو په استازولۍ د افغانستان د کسبګرو او دوکاندارانو د خونې لوی رئیس حاجي شېرین آغا سخي او د تېلو او ګازو پمپ سټېشنونو په استازولۍ حاجي مسعود راحت خبرې وکړې او په یادو برخو کې ئې د رامنځته سويو تخفیفونو د یو ځل بیا رامنځته کولو له امله د اسلامي امارت له مشرتابه او مالیې وزارت څخه مننه وکړه او ژمنه ئې وکړه، چې مالیة به پر ټاکلي وخت د امارت خزانې ته تسلیموي او له نظام سره به همکاري کوي. دغه رسنیزه غونډه د خیر دعایې په لوستلو سره پای ته ورسېده.

د اوبو رسوني او هم مسیره پروژو د پېژندنې او پلي کولو په موخه د همغږۍ ناسته وسوه

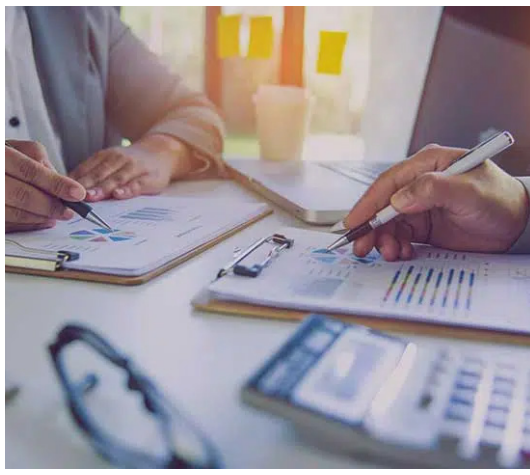

د مالیې وزارت د پالیسی معین انجنیر سلطان محمد زبیر په مشرۍ جوړه سوې غونډه کې، چې د کابل ښاروالۍ ساختماني مرستیال انجنیر عامر زمرګ یاسر، د اوبو رسوني دولتي شرکت لوی رئیس او د مالیې وزارت یو شمېر رئیسانو هم ګډون درلود، د هم مسیره او اوبو رسوني پروژو د پېژندنې او تطبیق په موخه خبرې وسوې. په دغه ناسته کې، د نورو رغینزو پروژو ترڅنګ د اوبو رسوني شبکو د پېژندنې او تطبیق، په دې برخه کې د تخنیکي ځانګړتیاوو د وړاندې کولو او د هم مسیره پروژو د هم مهاله پلي کولو په موخه د ښې همغږۍ پر رامنځته کولو خبرې وسوې. د کابل ښاروالۍ له لوري د نویو پروژو او په ځانګړي ډول د کابل له سرای شمالي څخه تر بادام باغ پوري د سرک رسوني پروژې سره په هم مهاله توګه د اوبو رسوني پروژې د پلي کولو په موخه د همکاري

غوښتنه وسوه، چې د ښاري اوبو رسوني شرکت له لوري د پوره همکاري او چمتوالي ډاډ ورکړل سو. همداراز ټینګار وسو، چې د رغینزو پروژو له تطبیق سره هم مهاله دي، د اوبو رسوني پروژې هم پلي سي؛ تر څو په دې برخه کې په انفرادي توګه د هم مسیره پروژو د پلي کېدلو، بیا خپلي اجراآتو، تخریب او اضافي لګښت څخه مخنیوی سي.

له ۱۴ وزارتونو او امارتي ادارو سره د غيرمالياتي عوايدو د تحليل او ارزونې په تړاو ناسته وسوه

همداراز هغو وزارتونو او ادارو، چې له ټاکل سوي عوايدي هدف څخه لور عوايد ترلاسه کړي دي، د هغوی ستاينه وسوه او خپلي گټوري تجربې يې د ناستې له گډونوالو سره شريکي کړې. په دغه ناسته کې د وزارتونو او ادارو له پاره د احتمالي کسر د مخنيوي په موخه لازمي سپارښتي وسوې او غوره عوايدي فرصتونه ورته په گوته سول؛ تر څو ټاکل سوي عوايدي هدف ته په ښه ډول ورسېږي.

د ماليې وزارت د عوايدو لوی رئيس حافظ مولوي شاه حسين حسيني په مشرۍ د (۱۴) وزارتونو او امارتي ادارو له استازو سره د غير مالياتي عوايدو د تحليل او ارزونې په تړاو ناسته وسوه. په دغه ناسته کې د يادو وزارتونو او ادارو د غير مالياتي عوايدو د را ټولولو بهير په هر اړخيز ډول و ارزول سو او د يادو ادارو له پاره د غير مالياتي عوايدو په برخه کې د ټاکل سوي عوايدي هدف وضعيت ته کتنه وسوه.

د کورنۍ پلټنې لوی رئيس او ورسره مل پلاوي د هيواد ختيځو ولايتونو ته سفر وکړ

د وزارت له مشرتابه سره به نې ډېر ژر شريکي کړي.

پلي کولو ته جدي پاملرنه وکړې او د پرمختگ راپور يې د کورنۍ پلټنې له لوی رياست سره شريک کړي. ورپسې د کورنۍ پلټنې لوی رئيس او ورسره مل پلاوي د يادو ادارو د هر آمریت او مديريت د چارو ارزونه وکړه او وروسته يې د اپوندي ادارې د مسئول په شتون کې د آمرينو او مديرانو سره نيمگړتياوي شريکي کړې؛ تر څو نې په اړه لازم اجراءات ترسره سي. په پای کې د کورنۍ پلټنې لوی رئيس د يادو ادارو د مسئولينو هغه ستونزي او غوښتي، چې بايد په مرکز کې ورته رسېدنه وسي او ورسره يې واورېدې او ژمنه يې وکړه، چې

د ماليې وزارت د کورنۍ پلټنې لوی رئيس انجنير عبداللطيف خالد په مشرۍ يوه پلاوي د چارو د هر اړخيزي ارزونې په موخه د ننگرهار، لغمان، کونړ او نورستان ولايتونو د مستوفينو او همدارنگه د ننگرهار او کونړ ولايتونو له گمرکونو څخه په جلا توگه ليدنه وکړه. پلاوي د خپل سفر په ترڅ کې د پلټونکو له لوري د پخوانيو پلټنو په لړ کې د ورکړل سويو اصلاحي سپارښتنو د پلي کولو څرنگوالي تعقيب کړ، چې له نکه مرغه يادو ادارو ډېری سپارښتي پلي کړې وې. د کورنۍ پلټنې لوی رئيس د ادارو له مسئولينو وغوښتل، چې د پاتي سپارښتنو

د بلخ ولايت د سوداگرو ستونزي له نږدې واورېدل سوې

بلخ ولايت ته د افغانستان اسلامي امارت د اقتصادي معاونيت او د گمرکونو لوی رياست تللي پلاوي، د بلخ گمرک د رئيس الحاج مولوي محمد عبدالله بلال په شتون کې د ياد ولايت د سوداگري او پانگوني خوني له مسئلينو او يو شمېر سوداگرو سره وکتل. په دې کتنه کې د بلخ گمرک او د دې ولايت د سوداگري او پانگوني خوني ترمنځ د همغږۍ په زياتوالي، د سوداگرو پر شته ستونزو او حل لارو بحث او خبري وسوې. د بلخ ولايت د سوداگري او پانگوني خوني استازو د سوداگري پر وړاندې د شته ستونزو يادونه وکړه او له تللي پلاوي څخه يې وغوښتل، چې په هيواد کې د سوداگري د لا ودي په موخه د سوداگرو ستونزو ته رسېدنه وکړي. د تللي پلاوي په استازيتوب د اقتصادي معاونيت د حقوقي چارو رئيس مولوي احسان الله خبري وکړې او د بلخ ولايت سوداگرو ته يې ډاډ ورکړ، چې ژر به شته اصولو ته په کتو سره د دوی ستونزو ته رسېدنه وسي.

د کندهار ولايت د گمرک کارکوونکو ته روزنيز پروگرام پيل سو

دغه پروگرام، چې يوه مياشت به دوام وکړي د ياد گمرک د کارکوونکو مسلکي او مديريتي اړتياوي به بشپړي او د دوی شته ستونزي به حل کړي. د يادوني وړ ده، چې د گمرکونو او عوايدو ملي اکاډمۍ له لوري ورته روزنيز پروگرامونه په مرکز کابل او ولايتي ادارو کېني مخکې هم پلي سوي او له دې وروسته به هم پلي سي.

د گمرکونو او عوايدو ملي اکاډمۍ له لوري د (۱۴۰۳ هـ.ل) کال له روزنيز پلان سره سم د ساحوي روزنيزو پروگرامونو په لړ کې د کندهار محصولي گمرک کارکوونکو ته د گمرکي مسايلو د زده کړې او د کارکوونکو د ظرفيت لوړونې په موخه د گمرکي قوانينو، گمرکي کړنلارو، گمرکي بيبي ټاکني، تعريفې او نورو اړوندو مواردو په برخه کې روزنيز پروگرام پيل سو.

د کندهار په گمرک کې د (۵۰۰۰) کيلو گرامه انساني طبي درملو له قاچاق څخه مخنيوی سو

د کندهار گمرک کارکوونکو په يوې وارداتي سوداگريزه محموله کې، چې پرچون توکي پکښې بار ول د (۵۰۰۰) کيلو گرامه په اندازه انساني طبي درمل په ډېر مهارت سره ځای پر ځای سوي ول، له قاچاق څخه مخنيوی وکړ. همدا شان د گمرکونو لوی رياست د گرځنده څارني کارکوونکو تېره اوونۍ د ننگرهار، نيمروز، کندهار او هرات ولايتونو په بېلابېلو سېمو کې گڼ شمېر قاچاق توکي نيولي دي، چې قاچاق کوونکو غوښتل په پټه يې افغانستان ته راوړي. په دې نيول سويو توکو کې (۱۸۵۵) کيلو گرامه انساني طبي درمل، (۴۳۶۸) کيلو گرامه چاکلېټ، (۸۵۰۵) کيلو گرامه روميان، (۴۷۳) کيلو گرامه غوړي، (۴۲۰) کيلو گرامه شيريني باب، (۲۲۰) کارټه د قليون ذايقه او (۱۰) کارټه پروتين شامل دي.

د پکتيا گمرک له پاره نوی رئيس معرفي سو

د گمرکونو لوی رئيس نوي ټاکل سوي رئيس ته د الله (ج) له درباره د ښه خدمت او په چارو کې د برياليتوب غوښتنه وکړه. نوموړي، د پکتيا گمرک کارکوونکو ته د اړوندو چارو د لارښوونې په برخه کې اړين هدايات وکړل او دوی ته يې سپارښتنه وکړه، چې له نوي رئيس سره بشپړه همکاري او همغږي وکړي. د يادوني وړ ده، چې ښاغلی احرار په گمرکي چارو کې پوره کاري تجربه لري او تر دې وړاندې يې د خوست ولايت د غلام خان گمرک د آمر په توگه دنده ترسره کوله.

د ماليې وزارت په وړانديز او د افغانستان اسلامي امارت د رياست الوزراء عالي مقام په منظوري مولوي عبدالغفار (احرار) چې د پکتيا گمرک د نوي رئيس په توگه ټاکل سو وو، د گمرکونو لوی رئيس الحاج مفتي عبدالمتين سعيد له لوري د ياد گمرک کارکوونکو ته ور وپېژندل سو. په دې پېژند غونډه کې د گمرکونو لوی رياست د حمايت او پراختيا رئيس، د پکتيا گمرک آمرينو او کارکوونکو گډون کړی وو.

د ماليې وزارت د گمرکونو او عوايدو معينيت د عوايدو لوی رياست

لومړی مثال کریم چې يو جواز نه لرونکی شخص دئ، د يوه ښوونځي د جوړولو قرارداد يې له پوهني وزارت سره په (500,000) افغانۍ کړی دئ، د نوموړي شخص موضوعي قراردادي ماليه په لاندې ډول سنجول کېږي:

$$500,000 \times 7\% = 35,000$$

دوهم مثال کبير، چې د ساختماني جواز لرونکی شخص دئ، له کابل ښاروالۍ سره يې د يوه سپرک د جوړولو قرارداد په (2,000,000) افغانۍ کړی دئ، د نوموړي شخص قراردادي موضوعي ماليه په لاندې ډول سنجول کېږي:

$$2,000,000 \times 2\% = 40,000$$

نېصره په پورته مثالونو کې د پوهني وزارت او کابل ښاروالي مکلف دي؛ چې د پيسو د حوالو د اجراء په وخت کې قراردادي موضوعي ماليه وضع او د راتلونکي مياشتي تر لسيمي نېټې پوري يې د امارت د عوايدو بانکي حساب ته تحويل کړي.

پر قراردادونو باندې لومړۍ برخه موضوعي ماليه

د قراردادونو د موضوعي ماليې نورمونه

- په هغه صورت کې، چې جواز نه لرونکي اشخاص د اجناسو رسولو يا د خدمتونو برابرولو قرارداد له نورو اشخاصو سره وکړي او يا د مالي پرته له نورو اشخاصو سره وکړي؛
- په هغه صورت کې، چې جواز لرونکي اشخاص د اجناسو رسولو يا د خدمتونو برابرولو قرارداد له نورو اشخاصو سره وکړي او يا د مالي پرته له نورو اشخاصو سره وکړي؛

د ماليې بېرژنده 10

د افغانستان د اقتصادي پرمختګ لیدلوری او طرحه

استاد عبدالجبار وحدت

د ملي بودیجې اجرائیوي رئیس او د پوهنتون استاد

افغانستان په وچه کې راګیر هیواد دی، د طبیعي سرچینو او اوبو اغېزمن مدیریت ئې را ولاړو سویو اقتصادي ستونزو ته تر ډېره بریده درمل کېدای سي. په دې اړوند په ځینې عیني واقعیتونه واضح کړو او هم به په دې بحث وکړو، چې څه او کوم کارونه په کوم ډول په کار دي؟

حقيقي افغانی اقتصادي موډل جوړول:

له بده مرغه دلته په تېرو څو لسیزو کې کارول کېدونکي اقتصادي موډلونه داسې موډلونه ول، چې زموږ له مذهب، ولس، هیواد او جغرافیې سره ئې هیڅ راز اړخ نه لگاوه، ځکه ئې پایله هم مطلوبه او له توقع سره سمه نه وه. لکه الحمد په دې برخه کې اوس په تمامه مانا فرصت لرو، فلهدا واقعي افغانی اقتصادي موډل جوړول او اغېزمن تطبیق ئې په کار دی.

د افغانستان په اقتصادي جغرافیه پوهېدل:

د افغانستان جغرافیوي موقعیت پېژندل په کار دي، ګاونډي هیوادونه پېژندل په کار دي، له ګاونډیو هیوادونو سره هم سرحده هیوادونه پېژندل په کار دي او په لویه کچه د نړۍ په جغرافیه پوهېدل اړین دي. د اقتصادي پالیسیو جوړوونکو او پلي کوونکو ته د افغانستان د نقطې، نقطې پېژندل اړین دي.

د افغانستان د سیمو په ویش پوهېدل:

د افغانستان د سیمو په ویش پوهېدل په کار دي، ټولیز ویش او د ځمکو سلنه معلومول اړینه چاره ده؛ مثلاً: افغانستان (۱۲٪) د کرکېلي ځمکه لري (۴۶٪) ئې غرونه دي او په ترتیب د صنعت او نورو برخو اړوند کاملاً پوهه په کار ده.

د افغانستان په نفوسو پوهېدل:

له بده مرغه موږ تر اوسه پورې د دقیقو ارقامو له ستونزي سره مخ یو، له یوې ادارې سره هم دقیق ارقام نسته. لیدونه متفاوت دي. د نفوسو پېژندل په

سروبي، د هلمند کجکي، چک بند، بخش آباد او سلما بندونه زموږ د اقتصاد حیاتي برخي دي. همداراز لوی سیندونه او پرېمانه خوږې اوبه زموږ بله لویه نېکبختي او د رب تعالیٰ عظیمه لورینه ده. د دې لوی نعمت مدیریت د اقتصادي پرمختیا له پاره اړین دی؛ ځکه فابریکې، کارخونې او د صنعت اړوند ټولې چارې برېښنا ته جدي اړتیا لري، زموږ د صنعت په برخه کې د نورو خنډونو ترڅنګ تر ټولو لویه ننگونه د برېښنا نه شتون دی او دا تشه د اوبو په غوره مدیریت باندې ډکولای سو. د قوشتپې کانال ته ورته پروژې د اوبو د مدیریت ښکاره بېلګې دي، چې لکه الحمد د افغانستان اسلامي امارت رهبري دې برخي ته تر بل هر وخت ډېره متوجه سوې ده.

کره میکانیزه کول:

که څه هم د (۲۱ مې) پېړۍ اقتصادي وده د کرنې په اساس د سنجوني وړ نه ده، دا چې هیواد مو کرښز دی؛ بنأً میکانیزه کول ئې اړین دي. **ټرانزیټ او حلقوي سړکونه:** د ټرانزیټ او حلقوي سړکونو بحث نهایت مهم دی.

په دې تړاو د کارګري قوې، سپین پیرو، ځوانانو او ماشومانو دقیق ارقام اړین دي او په اقتصادي برخه کې د دخپلو افرادو دقیقه احصایه هم اړینه ده. **ازاد بازار اقتصادي کلتور:** ازاد بازار مهم دی، مګر د ازاد بازار بڼه باید خپله نه کړي، د ازاد بازار له پاره پیاوړې څارنه، امنیت، د قانون حاکمیت او زېربنا اړینه ده. له نېکه مرغه اوس تر ډېره د امنیت، قوي نظام او نوري اړیني اسانتیاوي سته، د نړۍ په هیڅ هیواد کې مطلق ازاد بازار نسته. په شکل د اشکالو نظامونه مداخله کوي، د نظم او قیمتونو د کنټرول له پاره د دولت مداخله اړینه ده.

د اوبو مدیریت:

د اوبو مدیریت د اقتصادي ودې له پاره نهایت اړین دی، د اوبو سالم مدیریت موږ په دې توانوي، چې (۱۶۷) میلیونه انسانانو ته تغذیه ورکړو، د اوبو څخه سمه استفاده د ملي او فردي اقتصاد په تقویت کې مهم رول لري، انرژي او برېښنا، چې د اوبو په مدیریت سره موږ ترې برخمن کېدای سو، لوی چک ډېمونه او بندونه؛ لکه:

افغانستان یو بهترین ستراتیژیک موقعیت لري، جنوبي اسیا له مرکزي اسیا سره نښلوي، لویې لارې او هوايي کرښې په اقتصادي برخه کې ځانګړې ارزښت لري. د کندهار سپین بولدک، غلام خان بندر، پکتیا ډنډپټان، حیرتان بندر او تورخم لویې لارې نهایت اړینې دي، د دې لارو تجهیز، ترمیم او په دې برخه کې شته ستونزو ته باید جدي پاملرنه وسي. په دې برخه کې اسانتیاوي د سوداګریزو مالونو انتقال اسانه کوي او سوداګریز وضعیت بهیود پیدا کوي.

ستري اقتصادي حوزې پېژندل:

په کار ده، چې ستري اقتصادي حوزې وپېژنو، په افغانستان کې (۸) اقتصادي حوزې مهمې دي او د نسبي مزیت په اساس دې جوړې سي؛ لکه: (شمال، شمال شرق، مرکزي زون، شرق، جنوب، جنوب شرق، غرب او جنوب غرب) هغه اقتصادي حوزې دي، چې په اقتصادي وده کې بهترین رول لوبولای سي.

د وارداتي اقلامو پېژندل او ژر ئې بدیل پیدا کول:

موږ په افغانستان کې شپږ کټګورۍ وارداتي اقلام لرو، چې (۴۰) قلمه کېږي او بېړنۍ کار باید ورباندې وسي؛ ځکه په میلیاردونو پانګه له همدې ادرسه له هیواده وځي، چې عبارت دي له غذا، لیلام، درمل، قرطاسیه، البسه، نفتي مواد، تعمیراتي او غذایی مواد.

مالي او بانکي سیستم اصلاح کول:

مالي بنسټونه د اقتصادي ودې له پاره شاهرګونه دي، بانکوالي د مالي جریان، پانګې د تشکیل او پانګونې له پاره مهم بنسټونه دي. دا چې دلته ډېری خلک د بېلابېلو علتونو په اساس زړه نه ښه کوي، چې په بانکونو کې نغدي پیسې وساتي، ځینې ئې په کورونو کې او ځینې ئې په صرافیسو کې په راکده بڼه ساتي.

اعلانات داوطلبی

اعلان داوطلبی

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در داوطلبی (پروژه تهیه و تدارک فرنیچر ریاست عمومی عواید، وزارت مالیه) دارای نمبر تشخیصیه (MOF/1403/NC-) (B/G-063) که به روش داوطلبی باز داخلی صورت می گیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان پشتو و دری ذریعهء فلش میموری از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون و طرزالعمل تدارکات عامه اجراء میگردد بدست آرند. جلسه قبل از آفرگشایی: تاریخ 28/ اسد/1403 ساعت 11:00 قبل از ظهر میباشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ 17/ سنبله/1403 ساعت 10:00 قبل از ظهر میباشد. تضمین آفر: به مبلغ (35,000) سی و پنج هزار افغانی میباشد. آدرس: وزارت مالیه چهارراهی پشتونستان - ریاست تدارکات، آمریت تدارکات منزل دوم. شماره تماس دفتر: 0202924156

دعوت به داوطلبی

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در داوطلبی پروژه (تهیه و تدارک UPS و بطری و نصب آن) دارای نمبر تشخیصیه MOF/1403/NCB/G-064 که به روش داوطلبی باز صورت میگردد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری و پشتو ذریعهء فلش میموری از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون و طرزالعمل تدارکات عامه اجراء میگردد بدست آرند. جلسه قبل از داوطلبی بتاريخ: 29/اسد/1403 ساعت 2:00 بعد از ظهر میباشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ 10/ سنبله/1403 ساعت 10:00 قبل از ظهر میباشد. تضمین آفر: به مبلغ 430,000 (چهارصدهو سی هزار) افغانی میباشد. آدرس: وزارت مالیه چهارراهی پشتونستان - ریاست تدارکات، مشاوریت تدارکات منزل دوم. شماره تماس دفتر: 0202924046 آفرهای دیر رسیده و انترنتی پذیرفته نمیشود.

د داوطلبی خبرتیا:

د افغانستان اسلامي امارت د مالي وزارت پر شرایطو برابر ټولو داوطلبانو ته بلنه ورکوي، چې (د مالي وزارت د ګمرکونو د امنیتي کمرو د فعالولو او نصب) په پروژه کې، چې تشخیصیه نمبر ئې (Rebid-041-NCB/G/1403/MOF) دی او د داخلي پرايستي داوطلبی په بڼه تر سره کېږي، برخه واخلي او شرطپاڼه ئې په پښتو او دري ژبه د فلش یا میموري له لارې د شرطپاڼې له شرایطو او د تدارکاتو له قانون او طرزالعمل سره سم له لاندې ادرس څخه ترلاسه کړي. ځای: پښتونستان واپ، د مالي وزارت، دوهم پوړ، د تدارکاتو ریاست - د تدارکاتو مشاوریت. د اړیکو شمېرې: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶ تر داوطلبی وړاندې د جلسې ټاکلې نېټه: د (اسد/ ۲۵ مه ۱۴۰۳) د سهار ۱۱:۰۰ بجې. د آفرگشایی ټاکلې نېټه: د (سنبله/ ۶/ ۱۴۰۳) د سهار ۱۰:۰۰ بجې. د آفر تضمین: یو میلیون او څلور سوه زره (۱۴۰۰۰۰) افغانی. په ځنډ رسېدلې او انټرنیټي افرونه د منلو وړ نه دي.

اعلان داوطلبی اعمار یک باب مسجد شریف، وضو خانه و تشاب ها برای ۳۰۰ نفر در اکادمی ملی عواید و ګمرکات!

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در داوطلبی پروژه اعمار یک باب مسجد شریف وضو خانه و تشاب ها برای 300 نفر در اکادمی ملی عواید و ګمرکات دارای نمبر تشخیصیه MOF/1403/NCB/W-067 که به روش داوطلبی باز داخلی صورت میگردد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان پشتو و دری ذریعهء فلش میموری از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون و طرزالعمل تدارکات عامه اجراء میگردد بدست آرند. جلسه قبل از آفرگشایی: تاریخ 29/ اسد/1403 ساعت 3:00 بعد از ظهر میباشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ 8/ سنبله/1403 ساعت 10:00 قبل از ظهر میباشد. تضمین آفر: به مبلغ 210,000 (دو صدو ده هزار) افغانی میباشد. آدرس: وزارت مالیه چهارراهی پشتونستان - ریاست تدارکات، آمریت تدارکات منزل دوم. شماره تماس دفتر: 0202924156

اعلان مزایده یک باب دوکان نمبر ۱۲۶ مربوط ظاهر شاهي مارکیت

ریاست عمومی املاک دولتی وزارت مالیه یکباب دوکان نمبر 126 بمساحت 5.51 مترمربع واقع مندوی ظاهر شاهي مارکیت مربوط ناحیه اول را به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (26000) افغانی به شکل آفر سربرسته به اعلان مزایده می سپارد. کوردینات(جی.بی.اس نمبر) 34.5171 69.17756 اشخاص حقیقی و حکمی که خواهان به کرایه گرفتن جایداد متذکره را بالاتر از مبلغ فوق داشته باشند میتوانند در خواست های شان را بعد از تاریخ ۱۶/ اسد/۱۴۰۳ الی ۲۹/ اسد/۱۴۰۳ به ریاست عمومی املاک دولتی تسلیم نموده شرطنامه را اخذ نمایند. آدرس: سینما پامیر تعمیر 14منزله، منزل 5، مدیریت عمومی ارزیابی قرار دادهای مرکز. شماره تماس(۰۲۰۲۹۲۴۶۲۴۰۲۰۲۹۲۴۶۰۷) تاریخ مجلس داوطلبی: ۳۰/اسد/۱۴۰۳ به ساعت (۹:00) قبل از ظهر.

MoF Proposal: "Substantial Discounts Given in Arenas of 'Profit, Fixed Taxes' for Hotels, Oil & Gas Stations" After Supreme Leader Orders Discount by 2%, 0.3%

Based on the proposal of MoF and new order of Amir-almomineen (may Allah almighty protect him), significant discounts were given in the arenas of 'profit and fixed taxes' for hotels, restaurants, and fuel and gas stations. For this purpose, a press conference was held at GMIC (Govt. Information & Media Center), in which the Deputy PM for Administrative Affairs, Maulawi Abdul Salam Hanafi; Deputy Minister of Customs and Revenues of MoF, Mullah Abdul Qahir Haji Idris; the representatives of hotels and oil & gas stations, and some government officials attended. Previously, 2% profit tax was levied from those hotels and restaurants that their

"The new order scraps 'profit tax' on hotels and restaurants to be reduced from 5% to 2% if quarterly sales were more than 750,000 Afs. Likewise, 'fixed tax' on oil and gas stations is decreased from 0.6% to 0.3%" - Mullah Abdul Qahir Haji Idris.

quarterly sales were less than 2% profit tax was imposed 750,000 Afs, and if their quarterly for both aforementioned sales were more than 750,000 Afs, amount on all hotels. 5% was set to tax. Based on the Also, a fixed tax of 0.6% that has new order of the supreme leader been charged per liter of oil and of IEA, H H Amir-almomineen gas station was reduced to 0.3% (may Allah almighty protect him), according to the new order.

MoF Convenes 14 Ministries, IEA-run Bodies for Analysis, Assessment of 'Non-tax Revenues'

Hafiz Maulawi Shah Hussain Hussaini, the General Director of Revenues of MoF has held a meeting with the representatives of 14 ministries and key IEA-run bodies regarding the analysis and assessment of 'non-tax revenues.' The process of "collecting non-tax revenues" of the aforementioned ministries and bodies was assessed in a comprehensive manner and the status of the revenues' target set in the non-tax revenue section for the said bodies has been reviewed in this session. Likewise, those ministries and bodies that have received higher revenues than the set revenues' target were appreciated, and

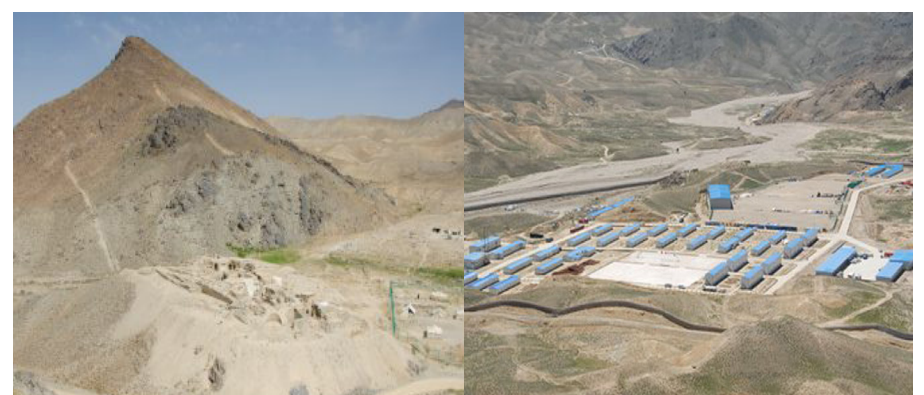

the praised authorities have shared bodies in this meeting in order their useful experiences with the to prevent the likely deficit, and attendees of the meeting in turn. the best revenue opportunities Noticeably, necessary were pointed out to them for recommendations were made reaching the set revenues' for the ministries and IEA-run target disparately.

نړيواله دريځه

د افغانستان مس عینک کان له پاره نوی څرک

د دیپلوماټ - THE DEPLOMAT په نوم جاپانی رسنی د مس عینک کان په اړه مقاله خپره کړې ده. چې پکښې د دې لوی کان د لومړي پیل، بهیر، د کان د ذخیرې تخمین او بیا پیل په اړه منځپانګه ځای پر ځای سوې ده. مقاله په لومړي سر کې د کان د چارو و څنډ ته اشاره کوي، چې وایي پس له (۱۶) کلونو څنډ وروسته اسلامي امارت او چین د نړۍ دوهم د مس لوی کان چاري پیل او پتی شي پرې کړه. وایي د افغانستان زېرمي سرېسته پاته دي، چې له مسو او اوسپني څخه نیولې بیا تر لیتیم او نورو مهمو مینرالونو پوري د افغانستان د کانونو ارزښت (۱ - ۳) تریلیونه امریکایي ډالره کېږي. د مسو کان د اندازې په اړه شي تخمین داسې کړی دی: «د کابل سوېل ختیځ خوا ته نږدې په (۴۰) کېلومیټري لوګر ولایت کې د مس عینک اټکل کېږي، چې (۵.۵ - ۱۱.۵) میلیون مېټریک ټنو پوري لومړۍ درجه والا مسي ډبرې ولري.» د اندازې تر اټکل را دې خوا ته مقاله زیاتوي، چې افغان ولس او چین له ډېره وخته هیله درلوده، چې د دې کان له ظرفیت څخه ګټه واخلي او تر دې را وروسته (۲۰۰۷ - ۲۰۱۴ ز) پوري د کار څنډ، پروسيس، تصفیې او نورو برخو ته اشاره کوي. په دې متن کې دا ټکی هم راغلی دی، چې وایي د اسلامي امارت د کانونو او پیترولیم پخواني وزیر شهاب الدین دلاور صاحب د چینایي MCC شرکت سره پر بیا بسکېلنیا/ګډون باندې ټینګار وکړ او حتی بساغلي وزیر صاحب پر لیکه یا انلاین دوې غونډې هم ور سره وکړې. مقاله زیاتوي، چې چین اوسنی وضعیت فرصت ګڼي، وایي د نړیوالو سیالانو کمی دی او د حکومت له خوا نې ډېر ملاتړ کېږي. دا چې تر څنډ وروسته د کان چاري بیا پیلېږي؛ نو د اسلامي امارت د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیا ملا برادر اخوند هم د ضایع سوي وخت د جبران غوښتنه کړې ده، چې وایي کارونه دي شي چټک سي، «د پروژې په عملي چارو کې وخت ضایع سوی دی؛ نو پروژه دي په چټکتیا سره بیرته تازه ساه واخلي.» مقالې په افغانستان کې د چین د سفیر ژاو شینگ خبرې هم رانقل کړې دي، چې وایي د دواړو هیوادونو ترمنځ اقتصادي کېږي. یاد سفارت په یوه خبرپاڼه کې د دې موضوع په تړاو په داسې الفاظو سره یو څه ویلي دي: «چین غواړي له افغان لوري سره په ګډه کار وکړي؛ تر څو د افغانستان د کاني زېرمو استخراج ته وده ورکړل سي.»

د مالیې وزارت د ګمرکونو لوی ریاست تل ستاسو په خدمت کې دی!

که تاسو د ګمرکونو په هکله هر ډول معلوماتو ته اړتیا لرئ او د کومي ستونزې حل او یا شکایت را رسول غواړئ؛ نو مهرباني وکړئ له موږ سره په لاندې شمېره اړیکه ونیسئ!
 اړیکه: ۲۲۱

ریاست عمومي ګمرکات وزارت مالیه همیشه در خدمت شماست!

اگر شما در مورد ګمرکات به هر نوع معلومات نیاز دارید و یا میخواهید مشکل تان حل و شکایت تانرا به سمع ما برسانید، میتوانید به شماره ذیل با ما در تماس شوید!

تماس: ۲۲۱

د شکایتونو اورېدلو خپلواک آمریت ستاسو ستونزو او شکایتونو ته رسېدنه کوي

هر هیوادوال، چې د مالیې وزارت د اړوند چارو په تړاو ستونزه یا شکایت ولري، کولای سي، چې د دغه وزارت د شکایتونو اورېدلو له خپلواک آمریت سره شي په حضورې بڼه او یا د لاندې ادرسونو له لاري شریک کړي.

تلفون او وټس اپ شمېرې: ۰۲۰۲۹۲۴۲۳۳
 /۱۹۰۲۹۲۴۱۹۰/۰۷۴۵۷۶۵۷۵۶ (+۹۳)

برېښنالیک: officialcomplaints@mof.gov.af